

Nieuwsbrief 31

30 augustus 2021

Afscheid Wim de Wolf van Diogenes

Wim de Wolf heeft om persoonlijke redenen besloten zijn lidmaatschap van het bestuur van Diogenes neer te leggen. Wim is in februari 2007 aangetreden als bestuurslid van de stichting. Met zijn ervaring van ruim 14 jaar was hij het langst zittende bestuurslid. Sinds de instelling van de Bouwcommissie in 2013 was hij lid van die commissie.

Toen Wim lid werd van het bestuur stonden de activiteiten van Diogenes op een relatief laag pitje. Later veranderde dat, vooral ook vanwege de aankoop en de restauratie van Hogewoerd 59-63. Mede dankzij zijn bouwkundige opleiding en zijn ervaring als voormalig gemeentebtenaar heeft Wim veel belangrijke bijdragen aan Diogenes geleverd.

Diogenes zoekt een nieuw bestuurslid

Naar aanleiding van het afscheid van Wim de Wolf zoekt het bestuur van de Stichting Diogenes Leiden een nieuwe collega (m/v).

Van het nieuwe bestuurslid wordt verwacht dat zij of hij affiniteit heeft met monumenten en actief wil meedenken over het werk van de stichting. Daarbij komen allerlei aspecten aan de orde, zoals de financiën van de stichting, bouwkundige zaken, de relatie met de huurders, communicatie, publiciteit en het zoeken en voorbereiden van nieuwe projecten. Een praktische, coöperatieve instelling is belangrijk.

Het is de bedoeling dat het nieuwe bestuurslid ook lid wordt van de Bouwcommissie (Boco) . De drie leden van de Boco overleggen regelmatig met de onderhoudscoördinator van Diogenes over het onderhoud van de panden. Ook mogelijkheden om de panden verder te verbeteren en energiezuiniger te maken worden daarbij besproken. Enige ervaring met bouwkundige zaken is prettig, maar specifieke kennis en ervaring is niet vereist.

Het bestuur en de Boco vergaderen allebei circa acht keer per jaar. Tussentijds wordt informatie uitgewisseld en vindt afstemming plaats via e-mail. Het is gewenst dat bestuursleden ook overdag af en toe tijd hebben voor overleg. Huurders van Diogenes komen niet in aanmerking voor het bestuurslidmaatschap.

Informatie over de activiteiten en de organisatie van Diogenes is te vinden op de website van Diogenes en in het bijzonder op de pagina 'Informatie over Diogenes' (<https://www.diogenes-leiden.nl/algemeen/informatie-over-diogenes/>).

Hebt u belangstelling voor het lidmaatschap van het bestuur of wilt u een suggestie doen?

Stuur dan voor **15 september** een mail aan de voorzitter, Laurens Beijen (voorzitter@diogenes-leiden.nl). Hij is ook graag bereid om telefonisch (06-44050728) of per mail verdere informatie te geven.

Restauraties door Diogenes van 1973 tot nu

Laurens Beijen

In februari 1973 richtten enkele Leidse monumentenliefhebbers de Stichting Diogenes Leiden op. Ze zorgden samen voor een stichtingskapitaal van 600 gulden. Het doel van de stichting was het tegengaan van de toen nog duidelijk zichtbare verkrotting in de stad, het bijdragen aan het herstel van de woonfunctie van de binnenstad en het redden, restaureren en in goede staat houden van monumenten.

In de kleine vijftig jaar die daarna gevolgd zijn heeft Diogenes veel monumenten verworven en gerestaureerd. Hieronder staat een chronologisch overzicht. Bij het samenstellen van dat overzicht heb ik onder andere gebruikgemaakt van informatie uit de 42 bulletins die de toenmalige Vereniging van Vrienden van Diogenes in de jaren 1974-1996 heeft gepubliceerd.

1973-1975	Aankoop en restauratie van de verkrotte pakhuizen Lokhorststraat 18-22. Resultaat: zes woningen: Lokhorststraat 18, 20 en 22a-d.
1974-1977	Aankoop en restauratie van Hogewoerd 30 en de achterhuizen van Hogewoerd 30 en 32. Resultaat: zes woningen: Hogewoerd 30 en Watersteeg 1-9 oneven.
1976-1977	Aankoop en restauratie van Langebrug 44. De woning werd in 1989 om financiële redenen verkocht.
1979-1980	Aankoop en restauratie van Hogewoerd 32. Resultaat: drie woningen: Hogewoerd 32a-c.
1980-1981	Aankoop en restauratie van het Mierennesthofje. Het hofje bestaat uit vijf woningen.
1980-1982	Aankoop en restauratie van de Latijnse School (Lokhorststraat 16). Het pand werd ingericht als kantoorgebouw.
1983-1984	Aankoop en restauratie van Aalmarkt 5 en 6. Resultaat: vier woningen: Aalmarkt 5, 5a, 6 en 6a.
1986-1988	Aankoop en restauratie van Nieuwstraat 49 en 51. Resultaat: drie woningen: Nieuwstraat 49, 51 en 51a.
1989-1990	Aankoop en restauratie van Oude Rijn 100 en 102. Oude Rijn 100 werd in 2013 uit financiële overwegingen verkocht. Oude Rijn 102 is in het bezit van Diogenes gebleven.
1991-1992	Aankoop en restauratie van Nieuwe Rijn 74. Resultaat: twee woningen: Nieuwe Rijn 74 en 74a.
1993-1995	Aankoop en restauratie van Rapenburg 53. De woning werd in 1995 verkocht omdat rendabele verhuur ervan niet mogelijk bleek..
2014-2020	Aankoop en restauratie van Hogewoerd 59-63. Resultaat: vier woningen: Hogewoerd 59, 61, 61a en 63.

In het overzicht valt op dat verreweg de meeste restauraties hebben plaatsgevonden in de eerste twintig jaar van het bestaan van de stichting. Vooral in het begin hadden de gemeente, de provincie en het Rijk aantrekkelijke subsidieregelingen voor restaurerende instellingen. Diogenes heeft daar dankbaar gebruik van gemaakt. In de eerste jaren werden aankopen mede mogelijk gemaakt doordat van toekomstige huurders werd gevraagd een lening aan Diogenes te verstrekken.

In de loop van de tijd gingen de subsidiemogelijkheden steeds verder achteruit. Soms moest er lang gewacht worden op subsidietoezeggingen. Daardoor werd het steeds lastiger om voorgenomen restauraties financieel rond te krijgen. In 1976 waren er al plannen voor de restauratie van de Latijnse School, in 1977 werd er in opdracht van Diogenes een schetsplan gemaakt, maar pas in 1980 kon begonnen worden met de restauratie. Panden aan de Vierde Binnenvestgracht en de Wolsteeg die al waren gekocht moesten om financiële redenen weer worden verkocht voordat ze konden worden gerestaureerd. Ook restauraties aan de Papengracht, de Hooglandse Kerkgracht en de Groenhazengracht waar Diogenes al plannen voor had laten maken, moesten worden afgeblazen.

Tegenover die teleurstellende ervaringen stonden diverse projecten die wel succesvol waren.

De restauratie van Rapenburg 53 in 1993-1995, die een groot verlies had opgeleverd, luidde een periode in waarin Diogenes zich beperkte tot het in goede staat houden van het verworven bezit. Dankzij een zorgvuldig beheer werd de financiële positie van de stichting geleidelijk beter. In 2014 kon voor het eerst weer iets nieuws worden aangepakt: de voormalige wijkoperij en het Piet Paaltjenshuis aan de Hogewoerd.

Het succes van dat project smaakt naar meer. Diogenes is achter de schermen al een tijd bezig met mogelijke nieuwe projecten die passen in het doel van de stichting. We hopen dat daar binnenkort meer over kan worden gezegd.

Een erepenning voor Diogenes

De restauraties door Diogenes, die genoemd worden op de vorige pagina, hebben van veel kanten waardering gekregen. Zo kende de Historische Vereniging Oud Leiden in 1980 de erepenning van de vereniging toe aan Diogenes.

In het hiernaast afgebeelde artikel uit de Leidse Courant van 26 maart 1980 ([hier](#) in iets groter formaat te downloaden) worden ook panden aan de Hooglandse Kerkgracht en de Vierde Binnenvestgracht genoemd waarvan de restauratie uiteindelijk niet kon doorgaan.

Op de foto staan twee toenmalige bestuursleden van Diogenes: de voorzitter D.E. Krantz en de secretaris J.H.A. de Graeff-Bijl de Vroe.

Voorzitter Van Dongen overhandigt Diogenes-voorzitter Krantz de erepenning van de vereniging Oud-Leiden.

Erepenning Oud-Leiden voor Diogenes

LEIDEN — De historische vereniging Oud-Leiden heeft gisteravond een erepenning toegekend aan de stichting Diogenes. Mr. D.E. Krantz ontving de penning tijdens de jaarvergadering van de vereniging Oud Leiden uit handen van voorzitter dr. M.A. van Dongen.

Het is voor de tweede maal dat een dergelijke penning wordt toegekend door de historische vereniging. Vorig jaar ging hij naar architect Van der Sterre.

De stichting Diogenes is de eer te beurt gevallen omdat zij zich reeds vele jaren beijvert het historisch stadsschoon in Leiden te behouden en, zo nodig, te herstellen.

De stichting doet dit door onroerend goed in de Leidse binnenstad te kopen. De opgekochte panden worden zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat teruggebracht en dan zoekt de stichting naar een goede bestemming van het pand, waarmee de beste waarborgen voor een duurzame

goede staat worden geboden. Op veel bedreigde punten in de binnenstad heeft de stichting inmiddels succes geboekt. Zo konden dankzij het werk van de stichting de panden Lokhorststraat 18, 20 en 22, Watersteeg 1 en 3, Hogewoerd 30 en Langebrug 44 worden gerestaureerd. In uitvoering respectievelijk in voorbereiding zijn de restauratie van de panden Hogewoerd 32, Hooglandse Kerkgracht 34, 36, 38 en 6-6a en 4e Binnenvestgracht 28-29.

Kleine stapjes helpen ook

Marion van Dongen

In 2018 is vanuit het bestuur van Diogenes een start gemaakt met het systematisch in kaart brengen en uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen. Het streven is om de huidige energielabels voor alle panden binnen de komende 5 jaar minimaal één energieniveau te laten stijgen en bij wisselingen van huurders de panden te optimaliseren wat betreft duurzaamheid.

Aandachtspunten daarbij zijn comfortverbetering, energiebesparing, terugverdiendtijd en groen.

Naast de aanpak vanuit Diogenes is er ook een rol weggelegd voor de huurders: bewust omgaan met de warmte-installatie, goed ventileren en de verwarming laag zetten bij afwezigheid.

Voor het winterseizoen 2021-2022 wil het bestuur huurders een handje helpen bij het energiezuinig maken van de woning. Met warmtescans is duidelijk zichtbaar wat de effecten zijn van isolatiefolie bij de radiatoren. Het is een onzichtbare vorm van energiebesparing en het zorgt ervoor dat het sneller warm wordt in huis. Hoe werkt het?

De meeste huizen in Nederland worden verwarmd met centrale verwarming. Veel radiatoren die de warmte in de verschillende vertrekken uitstralen zijn geplaatst voor buitenmuren of ramen. Hierdoor gaat een groot deel van de warmte via diezelfde ramen of buitenmuren verloren. Je warmt immers ook de buitenmuren op, die vervolgens de warmte afgeven aan de buitenlucht. Door radiatorfolie aan te brengen houdt je een groot deel daarvan tegen.

Radiatorfolie is een soort zilverfolie die je tegen de muur of aan de achterkant van een radiator aanbrengt. Dit folie werkt door de straling van de radiator te reflecteren. Door radiatorfolie toe te passen kan de warmtestraling aan de achterkant met 75 tot zelfs 95 procent verminderd worden, afhankelijk van het soort radiatorfolie en de plaatsing ervan. Een uitgebreidere toelichting staat op de [website van Tonzon](#).

Ons bestuurslid Wilbert Bots heeft het plan gelanceerd om alle huurders radiatorfolie aan te bieden. Afgelopen week is hij daarmee gestart in de woning Aalmarkt 6 bij de bewoonster Margit Sprokkreeff. Zij kreeg een rol Tonzon-radiatorfolie en ging daar gelijk mee aan de slag. Het is gemakkelijk achter de radiator te plakken.

Dat zal een hoop schelen. Vanaf nu is het voor alle huurders van Diogenes mogelijk om de radiatorfolie aan te vragen bij de onderhoudscoördinator van Diogenes, Sam Erades om dat zelf aan te brengen. Samen dragen we een steentje bij aan een duurzame samenleving.

Een duurzaamheidsadvies voor bijna alle Diogenes-panden

Begin augustus is er weer een stap gezet in het in beeld brengen van de mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid van onze panden. Erfgoed Leiden heeft samen met enkele bestuursleden de vijf woningen van het Mierennesthofje onderzocht. Het rapport is nog niet klaar maar de eerste indruk is dat er een aantal maatregelen zijn te nemen voor de verschillende woningen in dit hof.

Van de Diogenes-panden heeft nu het merendeel een duurzaamheidsadvies. Ook zijn er al bij diverse panden nieuwe achterzetramen geplaatst en andere zaken aangepakt.

Reageren op de nieuwsbrief

Als u wilt reageren op de nieuwsbrief, kunt u een mailtje sturen naar nieuwsbrief@diogenes-leiden.nl. Dat adres kunt u ook gebruiken om u aan te melden of af te melden voor het ontvangen van de nieuwsbrief of om een wijziging van uw mailadres door te geven.